

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені
Михайла Бойчука

Факультет _____ Дизайн _____
(назва факультету)
Кафедра _____ рисунка _____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності
_____ І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)

« 26 » Квітня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.06 Рисунок, пластична анатомія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ бакалаврський _____
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань _____ 02 Культура і Мистецтво _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ «Дизайн середовища» _____
(назва)

спеціальність _____ 022 Дизайн _____
(шифр і назва)

тип дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова/за вибором)

мова викладання _____ українська _____
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП
та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Глеба В.Ю.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри

рисунка

(назва кафедри)

17.04.2024 № 11

Завідувач кафедри

Шпак В.О.

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок, пластична анатомія» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» за спеціальністю 022 Дизайн. КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2024. – 18 с.

Розробник(и): старший викладач кафедри рисунка — Кирилова Олександра Сергіївна, викладач кафедри рисунка — Крижановський Олександр Артурович

(вказати авторів: ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра, e-mail викладача)

Робочу програму перевірено

Декан факультету _____

(підпис)

Т.В. Малік

(ініціали, прізвище)

24.04.2024

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету дизайну

Протокол засідання НМР факультету 24.04.2024 № 4

Голова НМР факультету _____

(підпис)

Л.М.Коваль

(ініціали, прізвище)

Крижановський О.А., 2024 рік

Кирилова О.С., 2024 рік

КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2024 рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - <u>18</u>	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u>	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-ds/	Спеціальність (освітня програма): <u>ОПП Дизайн середовища</u> (шифр і назва) <u>022 «Дизайн»</u> (назва)	Рік підготовки:	
		<u>1 – 2</u> -й	_____ -й
Загальна кількість годин – <u>540</u>		Семестр	
		<u>1 – 4</u> -й	_____ -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>4</u> самостійної роботи студента – <u>4</u>	Освітній рівень: <u>бакалаврський</u> (перший (бакалаврський)/другий (магістерський))	Лекції	
		<u>14</u> год.	_____ год.
		Практичні, семінарські	
		<u>256</u> год.	_____ год.
		Самостійна робота	
		<u>270</u> год.	_____ год.
		Індивідуальні завдання: _____ год.	
Вид контролю: Поточний, підсумковий			
Форма контролю: Екзаменаційний перегляд			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни¹

Рисунок є самостійним видом образотворчого мистецтва та «лежить» в основі всіх видів образотворчого мистецтва – живопису, графіки (графічних технік, літографії, офорту, ліногравюри та інших).

Метою вивчення навчальної дисципліни «Рисунок, пластична анатомія» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК-3. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

ПРН-1. Застосувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо- проектних вирішень.

3. Передумови для вивчення дисципліни²

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Живопис
2.	Композиція
3.	Формотворення

4.

4. Очікувані результати навчання³

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання** (6-8 результатів навчання):

¹ Для обов'язкових дисциплін у цьому пункті варто стисло зазначити місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Зокрема, тут наводяться визначені освітньою програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркових дисциплін наводяться: коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни, формулюються результати навчання та компетентності для конкретного модуля.

² За винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру

³ Подається деталізація програмних результатів навчання, визначених відповідною освітньою програмою, для кожного модуля (семестру).

Формулювання результатів навчання мають зазначити рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

1 семестр

1. Вміти графічними засобами рисунку на двомірній площині створювати тримірне зображення.
2. Вміти компоувати зображення на аркуші; передавати перспективу скорочення, характерні особливості предметів, їх матеріальність та фактуру.
3. Вміти досягти художньої завершеності твору, підпорядкувати окремі деталі цілому.
4. Вміти володіти технікою рисунка, м'якими матеріалами, вугіллям, сангіною, туш-перо.
5. Вміти передати побудову та пластику, характеристику складності форми.
6. Вміти передати основні тональні відношення.

2 семестр

1. Вміти досягти художньої виразності та образності об'єкту.
2. Вміти зображувати людину з натури.
3. Вміти компоувати зображення на аркуші, передавати перспективу скорочення, характерні особливості предметів, їх матеріальність та фактуру.
4. Вміти засобами графічних технік створити закінчений образотворчий твір.
5. Вміти передати побудову та пластику, характеристику складності форми.
6. Вміти графічними засобами рисунку на двомірній площині створювати тримірне зображення.

3 семестр

1. Вміти передати побудову та пластику, характеристику складності форми.
2. Знати анатомічні особливості голови людини.
3. Вміти передавати характер та пропорції у рисуванні портрету з натури.
4. Вміти встановлювати тонально та лінійно збалансовану композицію інтер'єру та його елементів.

4 семестр

1. Знати пластику м'язів та рухів верхньої частини тіла людини, засвоїти пропорції.
2. Вміти працювати із фігурою в інтер'єрі, тонально розкладати плями та посилювати першочергові елементи.
3. Вміти володіти контрастом у побудові форми, використовуючи різні матеріали.
4. Вміти стилізувати об'єкти та елементи рисунку, площинні та об'ємні рішення.

5. Програма навчальної дисципліни
5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7
Семестр <u>1</u>					
Тема 1. Рисунок натюрморту з геометричних фігур.	20		20		
Тема 2. Кісткова система людини.	40	6			34
Тема 3. Рисунок натюрморту через пляму та лінію.	20		20		
Тема 4. Рисунок екстер'єру.	40		14		26
Усього годин	120	6	54		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					
Семестр <u>2</u>					
Тема 1. Анатомічний рисунок черепа	55	4	27		24
Тема 2. М'язова система людини.	36	4			32
Тема 3. Рисунок гіпсової голови та частин обличчя.	30		30		
Тема 4. Рисунок інтер'єру.	29		10		19
Усього годин	150	8	67		75
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

Семестр <u>3</u>					
Тема 1. Гіпсова модель голови Екорше в двох ракурсах.	42		20		22
Тема 2. Портрет натури в головному уборі.	34		16		18
Тема 3. Інтер'єр в холі академії з гіпсовими скульптурами.	44		24		20

Усього годин	120		60		60
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					
Семестр_4					
Тема 1. Гіпсовий плечовий пояс в 3-х ракурсах.	43		24		19
Тема 2. Інтер'єр з вікном і елементами меблевих конструкцій, зі скульптурою Венери.	51		23		28
Тема 3. Напівоголена фігура в інтер'єрі, з об'ємними конструкціями, біля вікна з контрастним освітленням.	56		28		28
Усього годин	150		75		75
Вид контролю: екзаменаційний перегляд					

5.2 Теми лекцій

I семестр

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 2. Кісткова система людини. Будова скелету, хребта, тазу. Будова верхніх та нижніх кінцівок. [1], [2], [6].	6	
Усього годин за ___1___ семестр		6	

II семестр

1	Тема 1. Анатомічний рисунок черепа. Форма черепа, основні кістки та виступи. Мозковий череп, лицьовий череп. Великий потиличний бугор, шийні лінії. [1], [2], [6].	4	
2	Тема 2. М'язова система людини. М'язова система голови та шиї людини. Функції м'язів. М'язова система тулуба людини. М'язи грудної клітини та поперекового відділу. М'язова система верхніх та нижніх кінцівок. [1], [2], [6].	4	
Усього годин за ___2___ семестр		8	

5.4 Теми практичних занять

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Рисунок натюрморту з геометричних фігур. Конструктивна побудова предметів. Перспектива: . Композиційне розташування зображення на аркуші паперу. . Конструктивний аналіз форми предметів і перспективна побудова зображення на площині. Формат А2, олівець.	20	
2	Тема 3. Рисунок натюрморту через пляму та лінію. Тема 2. Тонально-об'ємне зображення предметів: . Різноманітні види штриховки. . Поняття контрастів і тонально зближених площин. . Використання тіней для поєднання предметів. Формат А2, м'які матеріали: вугілля, пастель.	20	
3	Тема 4. Рисунок екстер'єру. Формат А3, вільна техніка.	14	
Усього годин за ___1___ семестр		54	

2 семестр

1	Тема 1. Анатомічний рисунок черепа. Конструктивна та стилізована побудови черепа людини. Площинне та об'ємне рішення. формат А2, олівець.	27	
2	Тема 3. Рисунок гіпсової голови та частин обличчя. Вимірювання пропорцій та співвідношень, контрасту та нюансу. формат А3, олівець .	30	
3	Тема 4. Рисунок інтер'єру. Формат А3, вільна техніка.	10	
Усього годин за ___2___ семестр		67	

3 семестр

1	Тема 1. Гіпсова модель голови Екорше в двох ракурсах. Конструктивна побудова пропорцій гіпсової голови. Вивчення і прорисовка м'язів обличчя і шиї. Формат А2, олівець.	20	
2	Тема 2. Портрет природи в головному уборі. Побудова об'єму голови з урахуванням особливостей пропорцій характеру моделі. Тональне рішення з акцентами на основних рисах обличчя. Формат А3, олівець, м'які матеріали.	16	
3	Тема 3. Інтер'єр в холі академії з гіпсовими скульптурами. Побудова перспективи інтер'єру. Визначення силуетів і пропорцій скульптур відносно інтер'єру. Формат А2.	24	
Усього годин за ___3___ семестр		60	

4 семестр

1	Тема 1. Гіпсовий плечовий пояс в 3-х ракурсах. Засвоєння пропорцій людини. Розуміння співвідношення розмірів частин тіла. Олівець, м'які матеріали.	24	
2	Тема 2. Інтер'єр з вікном і елементами меблевих конструкцій, зі скульптурою Венери. Конструктивна побудова інтер'єру, перспективно-просторове рішення. Формат А2, тонований папір, м'який матеріал. Побудова гіпсової фігури з підкресленням особливостей пластики тіла, ритмів та складок Гармонійне поєднання елементів сучасного інтер'єру з естетикою античної статуї.	23	
3	Тема 3. Напівоголена фігура в інтер'єрі, з об'ємними конструкціями, біля вікна з контрастним освітленням. Вільна техніка. Використання знань з пластичної анатомії і аналітичної побудови в зображенні пропорцій і пластики фігури людини. Прорисовка голови і кінцівок, деталізація рис обличчя. Ескізне тональне вирішення одягу. Художнє узагальнення рисунку за допомогою тіней.	28	

Усього годин за <u>4</u> семестр	75	
----------------------------------	----	--

5.5 Самостійна робота⁴

I семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
1	Тема 2. Кісткова система людини. Рисунок скелету верхніх та нижніх кінцівок скелету людини. (Самостійне завершення роботи). Формат А3, олівець	34		Поточний контроль
2	Тема 4. Рисунок екстер'єру (самостійне завершення роботи). Формат А3, вільна техніка.	26		Поточний контроль
Усього годин за <u>1</u> семестр		60		

II семестр

1	Тема 1. Анатомічний рисунок черепа Самостійне завершення роботи.	24		Поточний контроль
2	Тема 2. М'язова система людини. Промальовка м'язів голови та шиї людини. Рисунок м'язів верхніх та нижніх кінцівок. (самостійне завершення роботи). Формат А3, олівець.	32		Поточний контроль
3	Тема 4. Рисунок інтер'єру . Самостійне завершення роботи. Формат А4, олівець.	19		Поточний контроль
Усього годин за <u>2</u> семестр		75		

III семестр

⁴ Самостійна робота включає години: підготовки до аудиторних занять (лекцій, практичних); опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях; розрахункових (розрахунково-графічних) робіт; індивідуального науково-дослідного завдання; підготовки до контрольних заходів, їх складання студентами заочної форми навчання.

1	Тема 1. Гіпсова модель голови Екорше в двох ракурсах. Самостійне завершення роботи.	22		Поточний контроль
2	Тема 2. Портрет натури в головному уборі. Самостійне завершення роботи.	18		Поточний контроль
3	Тема 3. Інтер'єр в холі академії з гіпсовими скульптурами. формат А3, вільна техніка. Самостійне завершення роботи.	20		Поточний контроль
Усього годин за ___3___ семестр		60		

IV семестр

1	Тема 1. Гіпсовий плечовий пояс в 3-х ракурсах. Самостійне завершення роботи.	19		Поточний контроль
2	Тема 2. Інтер'єр з вікном і елементами меблевих конструкцій, зі скульптурою Венери. Самостійне завершення роботи.	28		Поточний контроль
3	Тема 3. Напівоголена фігура в інтер'єрі, з об'ємними конструкціями, біля вікна з контрастним освітленням. Самостійне завершення роботи.	28		Поточний контроль
Усього годин за ___4___ семестр		75		

5.6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання – не передбачено навчальним планом

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування⁵

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

- *екзаменаційні перегляди;*
- *презентації результатів виконаних завдань.*

7. Форми поточного та підсумкового контролю

1 семестр

⁵ Містить методи контролю результатів навчання студентів у процесі поточного та семестрового контролів.

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	3 x 10 бали = 30
Перевірка виконання самостійної роботи	2 x 15 бали = 30
Екзаменаційний перегляд	40
Всього	100

2, 3, 4 семестр

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	3 x 10 бали = 30
Перевірка виконання самостійної роботи	3 x 10 бали = 30
Екзаменаційний перегляд	40
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Завдання для самостійної роботи

Доопрацювання аудиторних завдань _____

Рисунок екстер'єру _____

Рисунок інтер'єру _____

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі екзаменаційного перегляду.

5 (90 – 100)	<ul style="list-style-type: none"> – грамотна композиція; – побудова перспективи; – правильні пропорції предметів; – виявлення об'єму; – тональне вирішення предметів у просторі; – виконання домашніх завдань.
4 (74- 89)	<ul style="list-style-type: none"> – грамотна композиція; – побудова перспективи; – правильні пропорції предметів; – виявлення об'єму; – виконання домашніх завдань.
3 (60- 73)	<ul style="list-style-type: none"> – грамотна композиція; – побудова перспективи; – правильні пропорції предметів; – виконання домашніх завдань.
2 (35- 59)	<ul style="list-style-type: none"> – грамотна композиція; – побудова перспективи; – виявлення об'єму.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

I семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Рисунок натюрморту з геометричних фігур.	15
Тема 2. Кісткова система людини.	15
Тема 3. Рисунок натюрморту через пляму та лінію.	15
Тема 4. Рисунок екстер'єру.	15
Всього	60

Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	
Всього	40
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

II семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Анатомічний рисунок черепа	15
Тема 2. М'язова система людини.	15
Тема 3. Рисунок гіпсової голови та частин обличчя.	15
Тема 4. Рисунок інтер'єру.	15
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	
Всього	40
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

III семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Гіпсова модель голови Екорше в двох ракурсах.	20
Тема 2. Портрет натури в головному уборі.	20
Тема 3. Фігура в інтер'єрі.	20

Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	
Всього	40
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

IV семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Гіпсовий плечовий пояс в 3-х ракурсах.	20
Тема 2. Гіпсова скульптура Венери Міноської в інтер'єрі.	20
Тема 3. Напівоголена фігура (натура) з контрастним освітленням.	20
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Екзаменаційний перегляд	
Всього	40
Разом за семестр вивчення дисципліни	100

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Комп'ютерна техніка (стаціонарний комп'ютер, ноутбук, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів, олівці, гумка, м'який матеріал (соус, сангіна, вугілля).

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література⁶

1. Ган Н. С. Курс пластичної анатомії людини. К.: Мистецтво, 1965.
2. Гула Євген. Пластична анатомія. Основи рисунка. ВХ (студія) 2013 р.;
3. Майстренко-Вакуленко, Ю. Композиція в академічному рисунку. Проблема синтезу категорій простору і часу /Другі Платонівські читання: тези доповідей Всеукр. наукової конф./ Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури М-во культури України, НАОМА; координатор проекту, упоряд. тексту Л.О. Лисенко. Київ : LAT & K, 2015. С. 31.
4. Сухенко В. О. Рисунок. К.: «BONA MENTE», 2004.
5. Сухенко В. О. Академічний рисунок. К.: «Амадей», 2016.
6. Bammes G. Der nackte Mensch. - Dresden.: Veb verlag der kunst Изд-во, 1982.

⁶ Зазначається до десяти джерел, які є найбільш важливими для/при опануванні даної теми.

10.2 Допоміжна література

1. Белянський О.М. Короткочасний рисунок. Майстер-клас. Луганськ, 2008.
2. Бражнік, О. Стилзація та образність у візуальному мистецтві // Мистецькі обрії' 2010. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки / НАМУ, Ін-т проблем сучасного мистецтва ; наук. керівник теми і голов наук. ред. І.Д. Безгін. К. : Музична Україна, 2010. Вип. 3 (12/13). С. 113-118.
3. Макушин, В. Ю. Рисунок у просторі й часі. Миколаїв: Вид-во НУК, 2008. 428 с. 215.
4. Сергеев В. Альбом 2011 р. Артишок ;
5. Соловійов, О.М. Навчальний рисунок. Київ: Держ. вид-во образотв. мистецтва і муз.ї л-ри, 1956. с. 230.
6. Сухенко, В. О. Завдання з рисунка для студентів II курсу //М-во культури і мистецтв України, Держ. метод. центр навч. закл. культури і мистецтв ; НАОМА; уклад В. Сухенко. Київ : [б. в.], 2002. 18 с.
7. Сухенко, В. О. Рисунок // М-во культури і мистецтв України, НАОМА. Київ : VONA MENTE, 2004. с. 175-176.
8. Сухенко, В. О. Академічний рисунок //М-во культури України, НАОМА; рец. П. П. Печорний, В. Д. Сергеев, М. І. Яковлев. — Київ : Амадей, 2016. 232 с. 230.
9. Федик, З. Навчальні рекомендації щодо виконання завдання "Рисунок голови людини" // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці / НАОМА. Київ : [б. в.], 2006. Вип. 13. С. 72-78.
10. Ятченко, Ю. М. Мистецтво рисунка //МОН України; НАОМА; рец.: Л.І. Вітківський, С.Ф. Жердицький; авт. вступ. ст. А.В. Чебикін. Київ : НАОМА, 2005. с. 35.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Бібліотека КПІ ім. Ігоря Сікорського – Режим доступу: <https://discovery.kpi.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни Рисунок/ пластична анатомія ,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми

підготовки бакалавр за напрямом/спеціальністю 022 Дизайн ,
(бакалаврів/магістрів) (шифр та назва напряму/спеціальності)

розробленої

старшим викладачем Кириловою О. С. та викладачемКрижановським О.А

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – <u>Рисунку</u> (назва кафедри)	Шпак Василь Олексійович		17.04.2024 № 11
Випускова кафедра – дизайн середовища (назва кафедри)	Глеба Віктор Юрійович		15.04.2024 № 12